

Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 17,10 + 0,90 (HST) = 18 kan. dolarů Cena 2,85 + 0,15 (HST) = 3,00 dolary.	Agreement # 40005374/ Registration # 09089		Datum, dokdy jsou noviny předplaceny, je v pravém horním rohu štítku! ISSN 1186-9283 (Print) ISSN 1923-1784 (Online)
	J	Time Committed Á délai convenu	

No. 3.

(593.)

Vol. 29.

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY - CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

Thursday,

May 23,

2019

satellite

1-416

Published by ABE, P. O. Box 176, Toronto „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
Tel.: 416/530-4222, Praha: 222-261-811; E-Mail: abe@satellite1-416.com
satellite1-416.com — zpravy.org — zpravy.ca — spravy.ca — satellite416.com

Terapeutická cesta žirafy ze ZOO do dětského tábora

Václav Havel ve své hře *Audience* používá metody *pes kolem horké kaše* k tomu, aby v dialogu mezi sládkem a spisovatelem Vaňkem, který pracuje v pivovaru, dospěl ke konečnému sdělení, že Stb chce, aby na Vaňka psal hlášení a přijde s řešením, že vlastně by si mohl takové hlášení psát spisovatel sám a regulovat to, co o něm tajná policie ví a naopak, co má být pro policii skryté. Celá hra se pohybuje v neustále se opakujících dialogích, kdy se po každé objeví něco nového. Při tom se věty neustále obměňují, jak přibývá konzumace alkoholu. Zřejmě Havlovo pozorování světa bylo velice přesné, protože při nedávném uvedení jiné Havlovy hry *Výrozumění* v Torontu, jeden z herců po předpremiéře řekl, že mu to připomíná období, kdy pracoval pro ontarijskou vládu. Nedávno jsem viděl v pražském divadle *Ungelt* Františka Němce a Radka Holuba ve hře Cormac McCarthyho *Expres na západ*. Dva herci se dokáží podobně jako v Havlově *Audien*ci bavit o věcech vážných. Na jedné straně propuštěný kriminálník, který zachrání život profesorovi, který chce skočit pod vlak. Souboj víry a ateismu. I když se jedná o dvě zcela rozdílná představení při kterých se obecenstvo baví, ve skutečně jsou to velice vážné etické a existenciální záležitosti. Projednává se o smyslu života, o víře, pravdivosti, o životních principech. První část torontského představení *Rošáda* staví rovněž na dialogích. Tentokrát se jedná o dialog mezi manžely Viktorem (Martin Bonhard) a Laurou (Bára Munzarová). Úvodní rozhovor se odehrává uprostřed noci a od prvního okamžiku je jasné, že problémem není klimatizace v domě, ale něco zcela jiného. Viktor zkrátka nemůže spát. Vše svádí na poměry v domě, hluk od sousedů, způsobení sousedy, zimu v pokoji, ačkoliv je léto. Klimatizace se nedá vypnout, protože je venku horko. Zvuky z ulice, z metra. Jeho manželka Laura chce na něm vědět, co vlastně chce, ale Viktor to nedokáže sdělit. Dva týdny už není v pohodě. Se svými problémy se svěří Vitktorovu bratru Arturovi. Ten má zase problém s manželkou Karolínou, která sbírá různé předměty jako staré kalendáře, ubrousky, zelený

porcelán. Zatímco Artur s Laurou hledají kalendáře ve sklepe, jsou vykradeni. V krizovém okamžiku Viktor oznámí, že s ním v práci vyrazili dveře. Útěchou může být, že spolu s Viktorem ztratilo zaměstnání dalších čtyřicet lidí. Jako terapii adoptoval v ZOO žirafu, za kterou dal peníze z odstupného. Viktor se rozhodne, že od tohoto okamžiku se nebude bát a každému řekne, co si myslí. Laura chce situaci pošetile řešit tím že bude pracovat a Viktor odchází za svou žirafou. V druhé části *Rošády*, máme pocit, že Viktor úplně zevoknul. Hraje doma golf, povídá si s polštářem, ale zároveň se ptá proč jsme si přestali klást otázky: „Proč máme takovou pracovní dobu? Proč odvádíme takové daně? Kdo rozhoduje o tom, kam ty peníze jdou? Kdo rozhoduje o ekonomice?“ Normální otázky, ale nikoho to nezajímá, protože není čas. Viktor vše bere jako spiknutí proti své osobě. Laura ho nechá převézt do blázince a zbytek rodiny řeší Viktorovu situaci. Otázkou, je, jak se jednotliví členové rodiny vůbec znají. Sylva ani neví, jestli Artur pije kávu. Soňa nakonec definuje rodinu jako prokletí, z kterého se člověk snaží celý život dostat. „Jsme sice sourozenci, ale je to to, co nám komplikuje život. Viktorovi bychom pomohli, kdybychom mu jednou provždy dali pokoj!“ Viktor se vrátí z léčení, ale pro změnu zbankrotuje podnik, kde pracuje Laura. Jde Viktorovou cestou, objevuje všude spiknutí, ale tentokrát se ji proti ďábelským silám zosobněnými sousedkou Viktor zastane a skutečná záchrana přichází od bankrotu zoologické zahrady, která jim dodá žirafu. Budoucnost je nikoliv v Arturových penězích, ale v něčem bláznivém, třeba v dětském táboře se žirafou. Ve hře jsem obdivoval složité dialogy, které zrcadlily absurditu života v kterém se pohybujeme. Občas se již podivujeme nad tím, že na druhé straně telefonního spojení je živý člověk a nikoliv automat. Normální otázky jsou nenormální. Pokud hledáme odpověď, nacházíme spiknutí. Na závěr ještě slovo režisérky Lenky Novákové, která pro

Bohdan Zatočka - Artur

Bára Munzarová a Martin Bonhard v Rošádě

torontské Nové divadlo hru připravila: *Rošádu* Jakuba Nvoty jsem režijně převzala z pojetí divadla *Frida*, i když v mnohém upravené na naše poměry, náš ansámbl, naše možnosti. No prostě tak trochu potoronštěně. Mým úkolem bylo vše připravit tak, aby Bára do děje jenom vklouzla. A tak se i stalo. Hned z letiště přišla na zkoušku a vrhla se do práce. Mohla stavět na tom, co jsem připravila. Oproti představení divadla *Frida* jsme roli trojčat rozdělili mezi tři herečky a i to fungovalo. V průběhu necelého týdne zkoušení z nás nenásilně vymámila možné i nemožné. Jsme nesmírně vděční za její vstřícnost, herecký um a pokoru. Otevřela nám svou náruč i duši, aby nám pomohla vytvořit na jevišti postavy, jak si je představoval autor hry a jak se role dotvořily během asi pětasmadesáti repríz *Rošády* v Česku. Na vlastní oči jsme si mohli potvrdit, s jakou vervou je třeba se vrhnout na tvoření divadla, jakou sílu má gesto, jakou sílu má třeba i jenom pohled. Všichni hráli o život, všichni za jevištěm odvedli úžasnou práci a naši diváci byli na každém představení skvělí a přijali nás s jejich věrnou láskou k našemu souboru. Myslím, že ač již po odjezdu - Bára tu bude ještě notnou chvíli v nás... Ještě, kdo hrál: Laura - Bára Munzarová, Viktor - Martin Bonhard, Artur - Bohdan Zatočka, Simona - Lenka Nováková, Sylva - Radka Tamchynová, Soňa - Zuzana Novotná, zloděj - Vladko Straka, sousedka - Mižu Matejkovičová – přelud - Anička Dvořáková.

Podle videozáznamu Aleš Březina, Praha. Foto: J. Crhák

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK NEWSPAPER
published by ABE
365 St. Clarens Ave.
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com
www.satellite1-416.com

www.zpravy.org
www.zpravy.ca
www.spravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ
Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 11
Tel.: 222-261-811

ISSN 1186-9283 (Print)
ISSN 1923-1784 (Online)

Advertising rates: 22.00 per inch/col.
\$ 1.65 CDN per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 28.50 + \$ 1,50 (GST) = \$ 30,00,
pro ostatní svět CND/US \$ 45 .
v ČR 700 Kč, na Slovensku 30 eur.
PDF elektronicky \$ 20 - (dobrovolně)
V ČR 200 Kč , na Slovensku 8 eur.

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Římsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správce: Ján Čukaš. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Rímsko-katolický kostol sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Nedeľa: 11:00, útorok, streda, a piatok: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Nedeľa 9:00, sobota: 17:00. Pondelok a štvrtok 9:00. Farár: Grzegorz Nowicki. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Slovenský grécko-katolícky kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel.: 416/531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: nedeľa: 11:00.

Luteránsky kostol sv. Lukáša, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Najbližší bohoslužby: 9. 6.; ve 13 hod.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Rowan Simmons, e-mail newdawnmoravian@bellnet.ca; www.newdawnmoravianchurch.org

Kat. bohoslužby mimo Toronto
Kingston: Kaple Newman House, 192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby: Bude oznámeno,

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandiče: (Lyndale a Hirchey): 170 Hinchey Avenue. Nejbližší bohoslužby: Bude oznámeno.

Kat. bohoslužby mimo Ontario
Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: Bude oznámeno.

72. ČESKÝ A SLOVENSKÝ DEN

Sobota 22. června 2019 ve 13.00 h na Masaryktownu

Ekumenická bohoslužba od 12.30 h - otec Ján Čukaš

• Bohatý kulturní program • Zábava pro děti • Tradiční tombola • Sportovní hry •
• Mše • Vatra • Občerstvení • Vstupné • Parkování zdarma •
• Info (416) 439 4354 office@masaryktown.ca • 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON

Česká televize Nová vize

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin
opakování ve středu ve 3:00 a ve čtvrtek v 12:00
na stanici OMNI 1

(V Torontu kanál 47/kabel Rogers 4, 169 a 520)

E-mail: novavize.ca@gmail.com

Adresa: 7-Auburn Ave. # 1, Toronto ON, M6H 2L6

Slovenská televize - Slovenský svet

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:30 hodin
na stanici OMNI 1

(V Torontu kanál 47/kabel Rogers 4, 169 a 520)

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00.

Tel.: 416-439-0792

Klub seniorů při Osadě svatého Václava

496 Gladstone Ave., Toronto

se schází (kromě měsíců července a srpna)
každou první a třetí středu v měsíci ve 13 hodin,
před tím jsou od 12 hodin bohoslužby.

Satellite 1-416

jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin. Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Zásadně však neuvěřejňujeme články s rasistickým zaměřením, nepřátelské jiným národnostem nebo náboženstvím a podporující násilí.

Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskusí sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

Před uzavěrkou:

Výsledky voleb
do Evropského
parlamentu

1. ANO 21,18 % (6 mandátů)
2. ODS 14,54 % (4 mandáty)
3. Piráti 13,95 % (3 mandáty)
4. Stan-Top 11,65 % (3 mandáty)
5. SPD 9,14 % (2 mandáty)
6. KDU-ČSL 7,24 % (2 mandáty)
7. KSČM 6,94 % (1 mandát)

Naše internetové
stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků
v našich novinách.
Aktuální vždy v den vyjití novin.

satellite1-416.com

zpravy.ca

zpravy.org

spravy.ca

Toto číslo v PDF

www.3.satellite1-416.com

www.3.zpravy.ca

www.3.spravy.ca

Kalendář

Co se připravuje
v krajské komunitě v Kanadě
kalendar.satellite1-416.com

kalendar.zpravy.ca

kalendar.spravy.ca

Nové divadlo

O jednotlivých představeních
Nového divadla v Torontu
divadlo.zpravy.ca

Jak vyjdeme

v roce 2019

3 - 23. 5. 2019

4 - 1. 8. 2019

5 - 1. 10. 2019

6 - 5. 12 2019

a v roce 2020

1 - 6. 2. 2020

2 - 7. 5. 2020

3 - 24. 9. 2020

4 - 26. 11. 2020

Financial

Kursovní lístek

100 Kč 5,86 CDN

1 CND \$ 17,06 Kč

1 EURO 1,51 CDN \$

1 CND \$ 0,66 EURO

1 US \$ 1,34 CDN \$

1 CND \$ 0,75 US \$

Universal Currency Converter - 10. 5. 2019

1 CDN \$ 17,03 Kč

1 EURO 25,74 Kč

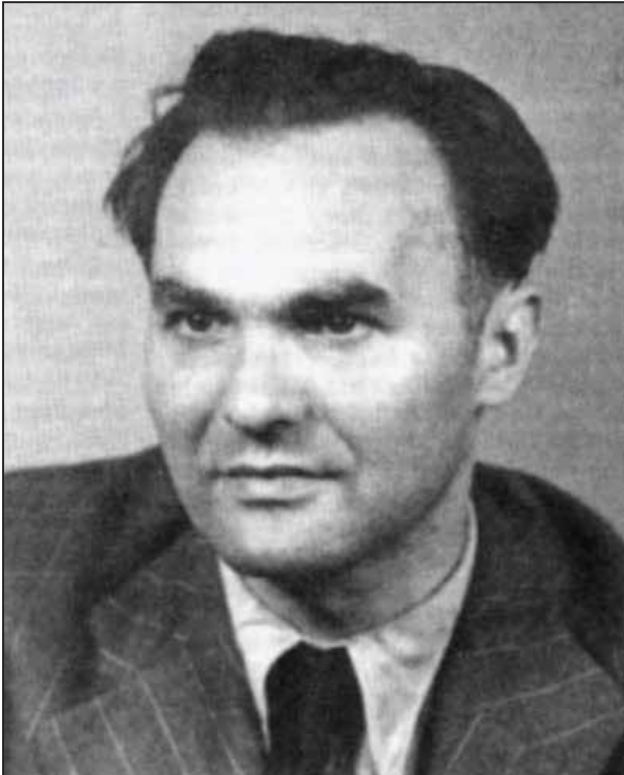
1 US \$ 22,92 Kč

ČSOB - 10. 5. 2019

Finále Plzeň 2019 a o třech filmech z něho

32. ročník plzeňského filmového festivalu Finále shlédlo čtrnáct a půl tisíce diváků. Během 127 projekcí bylo možno vidět 12 premiér či předpremiér. Na festivalu byla řada kulturních akcí, koncertů a autorských čtení. Skutečností ale také je, že se festival zkracuje. Trvá o den méně, nejsou pozdní noční projekce a také bylo silně omezeno dopolední promítání. Na druhou stranu na některé filmy nebylo možné sehnat lístky a tak bylo nutné se spokojit s projekcí ve videotéce. Zlatého Ledňáčka, cenu mezinárodní poroty, získal film *Domestik* režiséra Adama Sedláčka o cyklistovi, který se zotavuje po zranění a tomuto cíli, návratu ke sportu, chce obětovat vše, včetně vztahu s partnerkou. Ocenění za vítězný TV a internetový projekt v kategorii necyklická tvorba dostal dvoudílný film Davida Ondříčka *Dukla 61*, který mohli vidět i diváci v Torontu při nedávném festivalu *Czech that film*. Studentská porota ocenila dokument *Central Bus Station* o autobusovém nádraží v Tel Avivu, které bylo svého času největší na světě, ale během doby se zde vytvořil mikrokosmos, kde je jak obchodní centrum, tak zde žijí různé kriminální živly. Hlavní cenu za vítězný celovečerní film získal u studentů 145 minut dlouhý snímek Ondřeje Trojana *Toman*. Je zajímavé, že hodnocení filmu v portálu ČSFD se pohybuje od nejvyšší známky (pět hvězdiček) k nejnižší (jedna hvězdička). Přikláním se však spíše k první skupině, už jen kvůli vynikajícímu výkonu Jiřího Macháčka si film nezaslouží od některých nejnižší ohodnocení a myslím, že studenti tento film po právu ohodnotili svoji cenou.

Už jméno hrdiny filmu Zdeněk Toman (vlastním jménem Goldberger Asher Zelig; alias Zoltan Thoman, alias Zoltán Toman; alias Zoltan Goldberger; alias Zdeněk Goldberger; alias Zolo Toman) je zajímavé (wiki). Narodil se 2. března 1909 v Sobrancích na Slovensku. Zemřel 20. prosince v Cabo San Lucas v Mexiku. Pocházel z chudých poměrů

Zdeněk Toman před rokem 1948

Foto: wiki

na východním Slovensku. Vystudoval práva na Karlově univerzitě v Praze, působil jako právník na Slovensku. Před vypuknutím druhé světové války emigroval přes Polsko do Anglie, kde pracoval u firmy Messrs Lyons Company, působil jako člen Benešovy vlády, kde pracoval na exilovém ministerstvu sociální péče jako repatriační úředník. Toman popíral, že by byl členem Komunistické strany. Po válce působil v Košicích jako šéfrepatriační komise, která vydávala imigrační dokumenty občanům, kteří se před válkou při sčítání lidu přihlásili k české nebo slovenské národnosti. Pochopitelně, že tato funkce byla spojená se silnou korupcí, což neušlo pozornosti sovětské tajné policii NKVD. Proto Toman musel odejít do Prahy. Ministr vnitra Václav Nosek našel pro něj uplatnění a udělal z něj šéfa zahraniční rozvedky. Jelikož měl Toman neomezenou moc, kšeftoval se šperky a valutami. Část si ponechával pro sebe, zbytek ukládal na tajné konto KSČ. Zároveň ve stejnou dobu došlo k pogromu

Jiří Macháček ve filmu Toman

Foto: Total Help Art - Bára Lockefer

v polských Kielcích, kde v červenci roku 1946 Poláci ubili okolo čtyřiceti Židů, z nichž bylo deset žen a šestitýdenní dítě (wiki). Vedoucím pražské pobočky *The American Jewish Joint Distribution Committee* Jacobson vyplácel Tomanovi značné peníze za každého židovského uprchlíka. Toman uvedl, že pomohl 250 000 uprchlíkům. V roce 1948

jejich počet dosáhl zhruba 300 000. Ve stejnou dobu Toman zahájil dodávky zbraní pro nově se formující Izrael. Dostal podporu i od Jana Masaryka. Zároveň se ale také zasloužil o propuštění a útěk válečného zločince Mariana Kargula, velitele koncentračního tábora.

Tomanovy aktivity začaly vadit části komunistů, ztratil i přízeň Rudolfa Slánského, silně se nelíbil sovětské NKVD, a znelíbil se i Bedřichu Reicinovi, náčelníkovi kontrarozvědky. 12. ledna 1948 byl vydán na Tomana zatykač. K zatčení došlo 28. dubna 1948. Toman procházel tvrdými výslechy, ale od začátku s vyšetřovateli nespolupracoval a dalo se očekávat, že dostane trest smrti. V té době spáchala jeho manželka Pesla (Pavla) Tomanová sebevraždu, což mnohé prameny zpochybňují.

Toman byl provizorně uvězněn na Karlově náměstí a za trest měl mít záchody, kam ho zavřeli a nechali o samotě. V nestřeženém okamžiku si dal dva kbelíky na záchodovou mísu a oknem utekl. Přes celostátní pátrání se mu podařilo 18. července 1948 utéct na Západ. Tento jeho úspěch se přičítá také tomu, že značná část pracovníků ministerstva vnitra měla zájem na jeho zmizení. Na Západě pak spolupracoval s americkou kontrašpionáží CIC. 23. června 1949 byl odsouzen v nepřítomnosti k trestu smrti.

Toman se usadil ve Venezuele, kde podnikal, dosáhl velkého jmění. Značnou část peněz dal charitativním organizacím v Izraeli. Na izraelské univerzitě Ben Gurion získal čestný doktorát a této univerzitě odkázal pět milionu dolarů. Po sametové revoluci byl rehabilitován, ale nikdy se do Československa či České republiky již nepodíval. Jeho syn Ivan tragicky zemřel v roce 1961, když spadl ve Stromovce. Film *Toman* trvá 143 minut, ale je natolik napínavý, že se ani na vteřinu nenudíte. Jak již jsem se zmínil, kromě skvělé režie, stojí za zmínku i vynikající výkon Jiřího Macháčka. Škoda, že se již v pražských kinech nehraje.

Martin Huba a Jan Budař v Hovorech s TGM

Foto: červený koberec

Druhým hraným dokumentem, který mne zaujal byl film režiséra Jakuba Červenky, scénaristy - historika Pavla Kosatíka a kameramana Jana Malíře *Hovory s TGM*. Je nutné doplnit ještě oba hlavní herce Martina Hubu (Masaryk) a Jana Budaře (Čapek). Film trvá 80 minut a rovněž se po celou dobu nenudíte, i když se jedná spíš o divadelní hru než o film. Karel Čapek po roční práci dokončil svoji knihu a teď přijíždí do Topolčánek pro poslední pokyny. Chce rovněž dát TGM část honoráře z knihy, která má vyjít k 10. výročí Republiky. Původně krátká návštěva se protáhne. Masaryk nechce dát souhlas s publikováním knihy. Jeho dcera Alice nechce, aby

Dr. Linda Wichterlová - Foto: M. Dienstel

Zdeněk Koniček - Foto: M. Dienstel

knihy vyšla. Navíc Masaryk chce nechat své paměti sepsat své přítelkyni Oldře Sedlmayerové, do které se v osmdesáti letech zamiloval. Místo krátkého formálního rozhovoru se z filmu stává drama. Nakonec Čapkova neústupnost a argumentace slaví úspěch. Moravská spisovatelka nikdy své paměti nepublikovala a zemřela v zapomnutí v 69 letech v Poděbradech v roce 1956.. Zřejmě Masarykovi imponovalo i to, že se angažovala v ženském hnutí. Vydala šest knih, z nich pět je věnováno TGM. Ve filmu je zajímavé i to, že Masaryk oslovoval příjmením „Čapku...“ Zatímco Čapek Masaryka: „Pane prezidentě...“

Třetí film, o kterém se chci zmínit je od Theodory Remundové *Moje století*. Autorka dokumentuje osudy pětadvaceti lidí, kteří jsou starší než sto let. Někteří z nich se narodili před vznikem Československé republiky. Zajímavý je třeba osud Eduarda Marka, který se narodil v roce 1917 a který přijel i na festival Finále do Plzně. Za Protektorátu byl tři měsíce vězněn za pomoc židovskému kamarádu. Po komunistickém převratu spoluzakládal odbojovou organizaci, opět byl uvězněn a byl propuštěn v roce 1956. Podílel se na obnově skautské organizace v roce 1968 a 1989. O jeho svěžesti svědčí i to, že se chystá v červnu na tandemový seskok padákem. Jinou postavou je evangelický farář Jan Pokorný, který ještě

Eduard Marek - Foto: M. Dienstel

nedávno navštěvoval farářské kurzy a byl aktivní v brněnském sboru. Jedním z nejstarších účinkujících je František Hamanda (104 let), ve filmu je i lékařka Linda Wichterlová (101), manželka Otty Wichterleho. Stoletý Zdeněk Koniček, který emigroval v roce 1968 do Vancouveru. Jelikož se jedná o mozaiku, nalezneme zde i jednoho skalního soudruha, ale takové bylo století od roku 1918 do roku 2018.

Aleš Březina – Plzeň, Praha

Noc kostelů 2019 a pražský svět výstav

Zřejmě největší ekumenickou událostí v roce je Noc kostelů, která se letos se koná v pátek 24. května. V tento den se v Čechách, na Slovensku, v Rakousku, Švýcarsku, Německu, Estonsku a v Holandsku otevře několik tisíc kostelů, modliteben, alternatvinių budov a místností různých denominací, aby se zde návštěvníci dověděli o minulosti, ale i současnosti ze života církvi a náboženských obecnství. Posluchači mají možnost slyšet koncerty vážné i bluesrockové hudby, vidět klasické i nové alternativní divadlo, podívat se na výstavy fotografií, výtvarných prací, soch, jak gotických, tak i nových, abstraktních. Jsou zde programy pro děti, griluje se, někde jsou i snad ochutnávky různých vín, ale nejčastěji se ozývá to, co do kostela patří – varhanní koncerty. Noc kostelů začne zvoněním zvonů a končí krátce před půlnocí. Již

Kostell u sv. Martina ve zdi

po několik roků se této akce s moji manželkou Marií Gabánkovu zúčastňujeme. Letos to bude v kostele u svatého Martina ve zdi. Tento kostel je prvně zmíněn v roce 1178. Stavba kostela sloužila jako kostel 236 let před rozdělením západní církve, poté byla (do roku 1621) utrakvistickým kostelem, 163 let katolickým, od roku 1784 124 let skladem, obchodem, tančírnou i obytným domem. Od roku 1908 slouží sv. Martin ve zdi více než 100 let jako evangelický kostel, v němž se postupně a někdy i současně – konaly a konají bohoslužby šesti církví (anglikánské, metodistické, presbyteriánské, starokatolické, německé evangelické a českobratrské církve evangelické). Kostel byl několikrát ohrožen zánikem – v době úpadku pražských kostelů v husitské době, za požáru roku 1678, po bitvě na Bílé hoře i v době asanace Starého města pražského na přelomu 19. a 20. století. Jednou také kostel skutečně zanikl – osobně ho zrušil císař Josef II., ale ke svému původnímu určení byl vzkříšen koncem vlády Františka Josefa. Vrcholným okamžikem kostela byla ta dnes již neznámá podzimní neděle roku 1414, kdy v něm byla znovu vysluhována večeře Páně pod obojí i pro laiky. Tato neděle byla jedním z přelomů, jímž začala česká reformace (podle publikace Mikuláše Vymětala *Pijte z něho všichni*, která věnována tomuto kostelu).

Maria vystavuje v pravé části kostela třináct figurálních kreseb. Výstava *Tělo a slovo* reprezentuje části několika sérií, které spojuje téma lidského těla jako poetické metafory. Pozorování lidské postavy a hledání způsobů jak ji výtvarně zpracovat jsou zde podstatou tvůrčího procesu. Jde o cestu poznávání reality nebo sdělení pravdy vnímané skutečnosti. Vizualní vnější podoba se pojí s vnitřní oblastí citu, ducha a myšlenky. Zabývá se duchovním výrazem a otázkou víry v Boha. V sérii *Podobenství těla* navazující na parabolu z

Tomáš Najbrt na vernisáži 1.5. 2019

Lukášova Evangelia 6,39 (Zdali může slepý slepého vésti? Zdaž oba do jámy neupadnou?), se postavy těch, kteří vedou i těch, kteří jsou vedeni pohybují bez cíle, klopýtají a propadají se bílým slepým prostorem a tápou po smyslu a naději. V jedné části *Podobenství těla* je výchozím bodem kreseb a obrazů právě podobenství o slepci. K jeho interpretaci používá odkazy na neklid ve společnosti způsobený globální hospodářskou a politickou nejistotou, korupcí a zmatkem, aby se takto navodila současná paralela biblického zobrazení. Přitahuje jí znepokojující vyobrazení a tajemný význam obrazu Pietra Bruegela (1524-1569) s názvem *Podobenství o slepci*, „vstoupila“ do Bruegelova výtvarného myšlení tím, že namalovala části jeho obrazu a umístila je do vizuálního dialogu s postavami a fragmenty událostí dnešní doby. A pátrá po tom, jak budou rezonovat a proměňovat se. Postavy oscilují mezi bolestí smutku a nadějí, životem a smrtí. Jejich vnitřní záhada a napětí vyvolávají záblesk naděje, světlo, které rozežene temnotu.

Inspirací k obrazům série *Čas sochy* byly opakované studijní návštěvy barokního komplexu v Kuksu, kde se nacházejí alegorické sochy *Neřestí a Ctností* Matyáše Brauna. Série přináší vizuální meditace o tom, do jaké míry mohou být tyto myšlenky vytesané do kamene významné, anebo naopak jsou redundantní v našem současném světě ovládaném počítači a spotřební ideologií. Kresbou a malbou se zpracovává do Braunovy barokní alegorie k zásahům jakéhosi ožívování soch, použitím prvků živých tváří, rukou nebo detailů technologie komunikace. Vernisáž k této výstavě se konala již 1. května 2019. Při zahájení výstavy promluvil duchovní Matěj Opočenský, hudbu opatřili Pieter Morée a Tomáš Najbrt. Jen několik metrů od kostela sv. Martina ve zdi, v knihovně Filosofického ústavu v Husově ulici, je výstava linorytů *Physiognomie a mytická pobřeží* teologa, filosofa, básníka, prozaika a malíře Pavla Rejchrt. Většinu z dvaadvaceti knih, jež mu vyšly v letech 1995–2017, si publikoval sám.

Poslední výstava, o které se chci zmínit a na kterou se teprve chystám je *Cesta k vysoké hře*, která je do 28. července 2019 ve Valdštejnské jízdárně. V krátkém období 1929-1931 se Josef Šíma stal hlavním výtvarníkem skupiny *Vysoká hra* a ostatní členové skupiny – básníci se zabývali interpretací jeho tvorby.

Aleš Březina – Praha

Pavel Rejchrt, *úvaha nad obrazy Marie Gabánkové v kostele sv. Martina ve zdi v Praze. (Predneseno při Noci kostelů 24. května 2019 ve verzi asi o pětinu kratší.)*

Pokud bych měl, Maria, říci sám za sebe, co mě na tvých obrazech,

Litografie Pavla Rejchrt

které jsou zde vystaveny, nejvíce upoutává, pak je to jejich náročná obsahovost, někdo by řekl, že filosofická. Jedná se zde například o problém času, jak napovídají i dva z obrazových názvů: *Střetnutí s minulostí* a *Střetnutí s budoucností*. Avšak tyto už samy o sobě obtížné abstraktní obsahy míří u tebe ke skutečnosti pro věřící duši teprve opravdu závažné, i když ještě hůř vyjádřitelné, kterou zkusme pojmenovat *Setkání Boha s člověkem*.

Znamená to z naší lidské strany tušení živé přítomnosti Nevýslovného za bezmocným slovem našim, osobní zkušenost zasaženého s jedním Neviditelného a Skrytého napříč tomu, co je pro nás moderní lidi evidentní a zdánlivě jediné rozhodující, náhle rozumí člověk víry, ořesen blízkostí Věčného, jako vážné výzvě právě své

křehké pomíjitelnosti, na kterou bychom tak rádi zapomněli opojení svými životními úspěchy, dnes hlavně technickými, vnímá též víra onu od dob starozákonních proroků trvající soudní při Svatého snaží všeho druhu poskvrněnosti, „smočenosti“ v pochybných praktikách a intrikách světa i s jejími zchytralými výmluvami.

Událost onoho setkání Boha s člověkem, které je velmi obtížné popsat, pokud se samo neděje při nás a s námi, začíná ovšem u člověka – i podle titulu jednoho z tvých obrazů – nevyhnutelně pokáním, úlekem kajícíka nad sebou, nad svými vinami a dluhy, které jsme do té doby vůbec neviděli ani nechápali: pak teprve nám začne svítat naděje i víra.

Detail z obrazu *Střetnutí s budoucností*

Někomu se může zdát, že pouze z mých dodatečných úvah vycházejí naznačené biblicko-křesťanské obsahy, které si pak sám promítám do tvého malířského díla, ale já tyto přesahující skutečnosti čtu přímo z tvého výtvarného podání. Tvé pojetí a zpracování malby je sice jak se říká realistické, ale domnívám se, že jde o realismus ne právě obvyklý. Kladeš hlavní důraz na obličej a ruce postav, ostatní tělo je sice též důležité, ale nikdy ne v té míře, jako tvář a ruce, další réalie však bývají skutečně potlačeny, za figurami bud' nevidíme pozadí vůbec nebo je pouze úsporně naskicováno, jeví se nezřetelným a vzdáleným, a snad nepřilíh důležitým, někdy skoro jen jakýmsi „nutným zlem“.

Z toho plyne, že lidské postavy zde mluví dostatečně samy za sebe, nepotřebují být vykládány z okolí, nanejvýš je jich několik pospolu, ale zase přinášejí s sebou ne nějaký vnější svět, který by snad reprezentovaly, ne své masky, své funkce, své významnosti a zásluhy, nýbrž opravdu jen své čiré lidství, k tomu většinou něčím zraněné a ohrožené, nejvíce snad ztrátou směru, motáním se v kole, v pasti světa a společnosti, dnes všude stejně beznadějně bezradné, ať v našem nejbližším okolí, ať ve vzdálených koutech jednotně zpolitizovaného glóbu.

Zde vidím původ tvého přilnutí ke slepcům, s nimiž se cítíš solidární a s kterými přiznáváš – sama se vmalovavší do jednoho jejich položeného, jakoby náměsíčně usměvavého hejna –, že v této smrtelnosti a časnosti nevidíme žádnou cestu k něčemu lepšímu, co teprve by nám dalo smysl, radost i naplnění, totiž k onomu již naznačenému setkání Boha a člověka, z naší strany však neuskutečnitelnému, které nám může darovat jediné ten, jenž nám jde sám v ústrety z našeho protisměru, z naší veškeré bídy, ano i smrti, kterou, aby nás hříšné spasil, vzal i s její prokletou opuštěností na sebe.

Neradi Boha, jenž přišel k nám v Ježíši Kristu, jmenujeme, aby nebylo jeho jméno zneváženo nějakou naší banalizací, ale někdy přece nadchází ten pravý čas Jméno Boží velebit. Například i před těmito výtvarnými kompozicemi z hlubin jejich výrazu křesťanský svědeckými, a kupodivu v evangelickém kostele, v jednom z takových, kde již po staletí panuje hluboko vkořeněná a často odůvodněná nedůvěra vůči obrazům coby modlám, coby projevům našeho svévolného sakrálna, našeho stále jen člověka glorifikujícího pohanství.

Ve vystavených pracích však sám cítím a v tomto smyslu vítám krizi této apriorní, dnes v akademických debatách opět tolik oceňované přirozené náboženskosti, vůči níž byl pod zkušeností biblického exkluzivního zjevení velmi ostrážitý nezapomenutelný teolog našeho mládí Karl Barth.

Závěrem tohoto zamyšlení bych chtěl zdůraznit, že v Marii Gabánkové máme co činit s malířkou, která v každém záchvěvu svých živých linií a velkoryse volných štětcových tahů nás uvádí do vlastních duševních a duchovních zápasů a stavů zračících se i na tvářích jejich zobrazovaných současných lidí, ale též jejich volně přebášňovaných Braunových soch z barokního Šporkova Kuksu, pročež pak pod jedním z obrazů můžeme číst, že i „lehkomyslnost se mění v naději“.

Jak zvláštní. Čekali bychom, že spíš zoufalství, které tu je též představeno, by se mohlo s přispěním Boží pomoci změnit v naději. Ale je v tom postřehu o lehkomyslnosti, vyjádřeno něco právě tak hlubokého, jako pravdivého. Vždyť lehkomyslnost, to, jak si neustále namlouváme, že „vesele, jen veselé život musíš brát“, je popravdě zoufalství jen dvojnásob zakuklené, náš takzvaný normální přirozený život, a teprve tehdy, když s vyšším přispěním tohle prohlédneme, začneme děkovat tím směrem, odkud nám pomoc přišla, za naději nikdy nehynoucí.

Iva Bittová na festivalu v Hamiltonu

Duo Ventapane na torontských Nokturnech

Martina Karlička a jeho manželku Manu Širaiši není třeba torontskému publiku představovat, již po několikáté vystoupili 11. května 2019 úspěšně na koncertě Nokturen ve městě. Každým novým koncertem se přesvědčujeme, že jejich interpretační umění je stále na vyšší a vyšší úrovni, promyšlené a technicky bravurní v pestré dynamické škále s vynikajícím výběrem skladeb pro jejich duo. Doposud jsme si zvykli, že právě Martinovo piano dominovalo v minulých koncertech Nokturen. Tentokrát došlo k výrazné změně role, kdy jeho manželka, úžasně hrající houslistka, ukázala bohatou šíři tónu svých houslí. Slyšeli jsme plně procítěné, hluboké tóny s nádherným dunivým nádechem violy. V první polovině koncertu její housle dominovaly, při provedení romantických skladeb Zdeňka Fibicha a z tvorby japonských skladatelů Mana Širaiši byla dokonalá nejen detailní technikou a výrazovou bravurou, ale i vnitřním cítěním pro obsah. V druhé polovině nám představili *Sonátu pro housle a piano* japonského známého a velmi respektovaného skladatele Akiru Mijoši - nádherná. Janáček, Martinů - výborně! Myslím, že japonské skladatele jsme ještě na programu neměli a tak *Duo Ventapane* nám to umožnilo v plné parádě. Byl to koncert, na který se nezapomíná. Další Nokturna budou mimořádně v Restauraci Praha na Masarykovnu ve středu 10. července 2019 v 19 hodin.

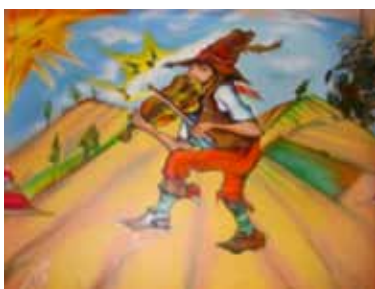
Text a foto: Lado - nocturnesinthecity.com

Fiddler's Dell Bar & Grill

Fully Licensed

Family owned & operated since 1954

European & Canadian Cuisine

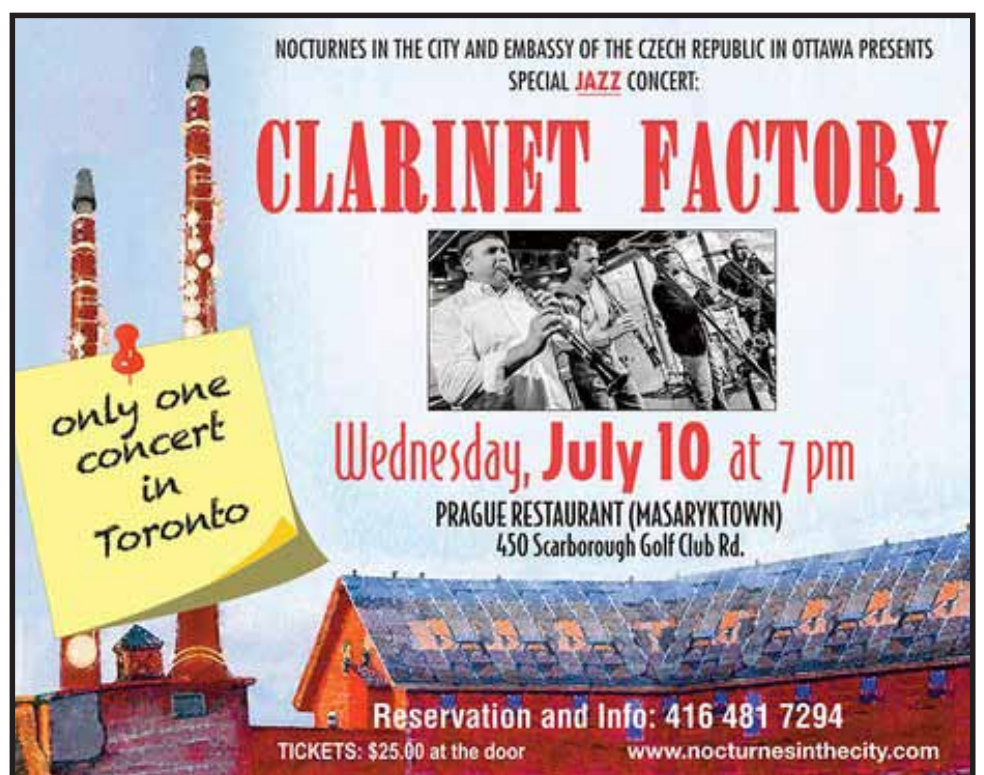
Slovak and Szegedin Goulash with Dumplings,
Fried Cheese, Schnitzel, Jaeger Schnitzel,
Chicken Paprikash, Perogies.
and many more items on the menu.

Sun. Mon. Wed. Wings Night & Daily Specials

20 Domestic & Imported Beers on Tap.
Pilsner Urquell, Czechvar.

Watch all Sporting Events on 6 TVs.
Heated Patio with TV.

781 Annette Street @ Jane Street
Toronto ON M6S 2E4
Jozef Karol Tel. 416 767 8882

Co je Clarinet Factory?

Představte si hudební dílnu nebo laboratoř, do níž vám dodají klarinetového umění, klasické hudební vzdělání, trochu ethna, jazzu a dejme tomu i minimalismu. Vy dodáte chuť improvizovat, nakoupíte nejmodernější elektroniku a technologie, pozvete zajímavé hosty a začnete zkoumat, tvořit a hlavně komunikovat s posluchači. Z prostředí, jež vytvoříte, pak vzejde svébytný žánr, jenž může mít leccos společného se zavedeným termínem crossover, ale ještě svobodněji se dá vyjádřit jako *hudba bez hranic*.

Vaše Clarinet Factory

Tam, kde jsem ještě nebyla

2. část
Z Barcelony pak vlakem přes Pyreneje do Marseille, další místo, kde jsem dříve ještě nebyla. Přijela jsem až po deváté večer, takže jsem si našla místo ke spaní blízko nádraží, japonský hotel sotva dva měsíce starý, moderní a cenově levný. Zatím ještě. Po barcelonském kumbálku, jsem si připadala jako na zámku, se širokou postelí, vlastní koupelnou a krásným výhledem, jak denním tak i nočním, na baziliku *Notre-Dame-de-la Garde*. Chutný, bufetový styl snídaně ještě více potvrdil moji představu o zámeckém ubytování.
Po ránu jsem se vydala na obchůzku městem a hned jsem měla dojem, že s dorozumíváním to tady bude horší než jinde. Francouzky znám jen pár hlavních frází, a i když jsem se snažila svého času naučit se víc, ale co jsem se ráno

Notre-Dame-de-la Garde

naučila, večer jsem už zas zapomněla, tak jsem to vzdala. Škoda času... Po pár dnech jsem si zvykla a docela dobře jsem se vyznala. Můj první dojem? Marseille se mi zdála velmi špinavá, zanedbaná, neopravené domy, odpadky po ulicích, psi trus na chodnících, žebráci, bezdomovci, postrádala jsem francouzský šarm. Najdu ho ještě někde?? ... i když ...ano, stále si pod povrchem udrželo kouzlo dřívějších let, jeden se ho ale musí z toho pod povrchu pro sebe vyvrtat.
Marseille, dříve *Massalia*, je přístavní, multikulturní město na Středozemním moři, křižovatka emigrace a výměny zboží od doby Řeků, kteří ho zde v roce 600 pnl. objevili.
Z hotelu jsem to neměla daleko do *Vieux Port* (starý přístav), který je srdcem a klenotem města a kam moje první kroky právě vedly. Je situován okolo zátoky do tvaru velkého *U*, s loděmi dokola a hotely, obchody, restauracemi všude kolem na pobřeží. Jen tak se loudat a vstřebávat atmosféru, to byl můj plán prvního dne. V ranních hodinách zde rybáři prodávají své úlovky, viděla jsem

Prodej ryb

rybářku (!!)

porcovat velkého žraloka a lidé stáli ve frontě a kupovali. Když se pak hlad anebo žízeň dostaví, óh, kam si sednout? Sem anebo tam? Anebo si rovnou dopřát jednu ze specialit lokální kuchyně? Já jsem dostala hlad ten první den poměrně dost brzy, haha, ale tentokráte to byl jen salát *Nicoisse*, můj oblíbený a jedno malé k tomu na přivítání v Marseille!. Příště to samozřejmě byla *bouillabaisse* (rybí polévka) a nevynechala jsem ani ryby s vařenou zeleninou a česnekovou majonézou, vždy v různých lokacích, vždy trochu jiné a vždy velmi chutné! Skoro každý den vedly moje kroky do přístavu a odtud jsem se vydávala do různých směrů za něčím zajímavým. *The Panier district* - úzké uličky starého města, vykotlaná dlažba, lucerny na rohu domů, lavičky pod stromem, pozavírané obchůdky s nápisy lákající stále k nákupu, anebo kavárnička s rezavou židlí a stolkem, ale super kávou, to vše bylo kulisami tohoto, již časem omšelého, šarmem stále ovinutého, starého města. Znakem moderní doby byly graffiti po stěnách.
Marseille má dlouhou historii výroby mýdla, která se datuje do 14. století. Tradiční mýdlo se dělalo s olivovým olejem, později se namísto olivového začal používat i olej rostlinný. Není se čemu divit, že zrovna výroba mýdla se zde ujmula, protože jak mořské vody, tak olivového oleje i popelu z mořských rostlin bylo a stále je v okolí Marseille v nadbytku. Výroba mýdla je celkem jednoduchá, jeho základní složky se smíchají dohromady, několik dní vaří, hmota se pak rozlije na rovné plochy, nechá několik dní tvrdnout a pak se formuje. Dříve se mýdlo používalo na veškeré čisticí domácí práce včetně praní a tak se formovalo do větších krychlí, pěti až dvaceti kilových. Každý výrobce si pak vyrazil na krychli svoji značku. V dnešní době se zde mýdlo vyrábí stále ze tří stejných surovin, ale vedle olivového se používá i palmový olej. Mýdlo s olivovým olejem je nazelenalé, s palmovým bílé.

Marseilské ulice

V roce 1924 v Marseille bylo 132 výrobců mýdla, v roce 2000 už jenom pět. Přičítá se to objevu silnějších pracích i čisticích prostředků na trhu. Dnešní mýdla jsou velikostí *jen tak do ruky*, ale viděla jsem na trhu i větší, jednokilová. Mýdlo je stále nejvíce prodávaným suvenýrem v Marseille, je různých barev, tvarů i ta klasika. V krabičkách anebo bez. Ale pozor při nákupu, jen mýdla označena *Savon de Marseille*, jsou ta autentická, vyráběná stále podle starého tradičního receptu. Navštívila jsem zdejší *mýdlové* muzeum a dostala jedno na památku. Vybrala jsem si levandulové. Začínaly zde vánoční trhy, spousta stánků, ale mýdlo hrálo prim!
Bazilika *Notre-Dame-De-La-Garde* je úžasná stavba na pořádném kopci přehlížející celé město. Aspoň mně se to tak zdálo. Jednak, že jsem se pořádně zapotila, než jsem to nahoru vyšlapala, včetně aspoň tisíce schodů a potom pohled odtud stál zcela určitě za tu námahu!! Bazilika má dlouhou historii, v roce 1214 opat kláštera povolil poustevníku Petrovi postavit kapli na tomto kopci. Po dohotovení se jí říkalo *Chapel de la Garde* (hlídací kaple). V průběhu let se stala důležitou poutnickou zastávkou, během dalších let se opravila, zvětšila a až teprve v roce 1853 se začalo s výstavbou nového kostela, který byl v roce 1864 vysvěcen. Monumentální stavba v byzantském stylu, bohatě zdobená.
Budu si navždy pamatovat událost oné soboty. Sešla jsem tenkrát opět k přístavu a viděla jsem hodně lidí se žlutými

vestami na sobě. Nevěděla jsem, co se děje, až mi to jedna žena pověděla. Hnutí *žlutých vest* proti zvyšování cen za pohonné hmoty. Nábřeží bylo dost plné, nastal chaos, auta nemohla projet, hromadění turistů, už i pár strážců pořádku se objevilo. Šla jsem si za svým programem, ale v odpoledních hodinách při cestě zpátky, to už byla jiná podívaná. Ulice *Canebière*, jedna z hlavních tepen města,

Přístav

táhnoucí se od přístavu kilometr nahoru, byla plná *žlutých vest*, plakáty, nápisy, v solidaritě s nimi kráčely houfy kolemjdoucích, policejní auta troubila a sirény kvílely v ovzduší... cesta k mému hotelu vedla právě touto ulicí, takže jsem šla s protestujícími dalších 300 metrů, kde na křižovatce už čekala připravená barikáda policajtů, hlasité pokřikování, tlampače na plnou sílu, viděla jsem pár pěstních výměn názorů, stála jsem jak přikovaná, napnutá, co se bude dít... U policejní zdi se průvod stočil doleva, tam už také byla auta s ochránci bezpečí, no a o padesát metrů dál stály vodní stříkačky, které zatím nebyly používány. Ano, bylo to vzrušující, cítila jsem s nimi, cestou jsem si musela dát jedno malé na uklidnění a večer ve zprávách, ano, v japonském hotelu jsem měla anglické zprávy, byly ukázány vodní stříkačky v činnosti. Další sobotu byla demonstrace ještě větší, kapacita bulváru skoro nestačila, musela jsem použít lokty a tvrdě se tlačit, abych nebyla ušlapána davem. Fascinovaly mě obličejové a výrazy protestujících plné adrenalinu, ti to plně prožívali! Spousta fotografií „lovila“ záběry, přiznávám, já jich také pár mám. Samozřejmě, že stále sleduji, co se ve Francii děje a jakých výsledků *žluté vesty* dosáhly.
Marseille jsem si prochodila křížem krážem, ale nakonec jsem si i toto město oblíbila a to co mne první den tak trochu *praštilo přes oči*, už jsem potom ani nevnímala. A japonští turisté? Ne, ti tady nebyli.
A kam dál?? Přemýšlela jsem o tom a nakonec jsem se rozhodla pro plavbu lodí na Korsiku, místo narození *Napoléona Bonaparte*. Nevím, co mne zlávalo více, zda ta noční plavba, anebo že si sáhnou na kus historie. Asi obojí, ale o tom až příště..
Přeji krásné jarní dny a hlavu plnou plánů.

Nad'a Humlová

Grafiti v ulicích

Před 67. kongresem ČSSK

Poprvé jsem se s touto záhadnou institucí seznámil, když jsem v Praze na Kanadském velvyslanectví dostal v roce 1980 kanadské vízum a tam bylo v rubrice sponzor *Československé národní sdružení v Kanadě*. Tehdy kanadská liberální vláda P. E. Trudeau podepsala se Sdružením dohodu o sponzorování uprchlíků a nutno dodat, že na této dohodě měl velkou zásluhu tehdejší předseda a neúnavný propagátor multikulturalismu Jiří Corn. Kanada byla vlastně země, s kterou si komunistický režim nevěděl rady.

V době po skončení *studené války* a v šedesátých letech si nevěděli komunisti rady s více věcmi a nebylo to poprvé. 22. listopadu 1963, když byl zastřelen prezident J. F. Kennedy, najednou československý rozhlas hodnotil tohoto amerického prezidenta pozitivně a dokonce televize přinesla o pár dnů později přímý přenos z jeho pohřbu. Po nějaké době se vše vrátilo do normálu, jak se později říkalo – normalizovalo. Komunistům vyhovovala nejen vietnamská válka, ale i třeba americká podpora Suhartovy vlády v Indonésii. Zločiny této vojenské diktatury se pro změnu zamlčovaly na Západě. Podle dnešních odhadů se jednalo o půl miliónu mrtvých, docházelo k případům kanibalismu. Svědectví z té doby jsou otřesná.

Přesto se východní Evropa demokratizovala a i na Západě přišla *zlatá šedesátá léta*.

Konec nadějím přišel v roce 1968. Posrpnová emigrace věřila daleko silněji, že se s touto situací nedá nic dělat a že ke změně nemůže dojít. Proto dostala velice často nálepku *ekonomická*. Je zajímavé sledovat, že rezignace a deprese v Československu trvala prakticky jen do roku 1973, kdy se začal formovat nový odpor. Začal vycházet samizdat, vznikaly nezávislé hudební skupiny, nezávislý

film, nezávislé bytové divadlo. Do tohoto období přišla Helsinská konference a Charta 77. V druhé polovině sedmdesátých let sehrál významnou roli americký prezident James Carter, který kladl velký důraz na lidská práva. Zahraniční rozhlas Hlas Ameriky, Svobodná Evropa, BBC a Radio Canada International začaly suplovat nezávislý tisk. Komunisté byli tímto postojem Západu zaskočení. Bylo až komické jak se Lubomír Štrougal bránil tomu, že se v Československu nedodržíjí lidská práva. Ke změnám došlo nejen u nás, ale hlavně v Polsku, kde vznikla Solidarita, nezávislé mírové hnutí se objevilo v tzv. Německé demokratické republice, v Maďarsku to byl disident Miklos Haraszti a v Rumunsku Paul Goma, který proslul svým dopisem Ceausescovi, když tvrdil, že jsou jediní dva lidé v Rumunsku, kteří se nebojí státní bezpečnosti *Securitate*.

Po příchodu do exilu jsem si uvědomil, že hlavní rozdíl mezi disidenty a exilem je, že disidenti jako Andrej Sacharov, Václav Havel, Ladislav Hejdvánek spoléhali hlavně na etickou hodnotu existenciálního ručení. Na něco, co je v evangeliích označováno jako sůl země nebo kvas chleba. Něco nepatrného, nenápadného, co dokáže změnit celou společnost, zatímco exil dával důraz na vojenskou sílu. Z toho vznikla nepodložená teorie, která tvrdí, že Reagan *uzbrojil* Rusko.

Na jedné straně je to tedy postoj existenciálního ručení, na straně druhé je to mocenská změna společnosti. Tyto dva postoje se střetávají dodnes. Pochopitelně, že první postoj je menšinový, méně populární, častokrát zesměšňovaný. Lidé kteří se k němu hlásí jsou nazýváni *pravdoláskaři*. Zatímco druhý postoj, který vlastně chce pouze změnu politické orientace, je poměrně snadno přijatelný většině společnosti,

proto mají u nás takovou popularitu politici typu Andreje Babiše nebo Miloše Zemana nebo Tomio Okamura. V Evropě jsou to politici typu Viktor Órban nebo Jaroslav Kaczyński.

Toto rozdělení je v exilu, dnes bychom spíše mohli říci v diaspoře, patrné dodnes.

Přestože se exil hlásí k Masarykovi, který důrazně zastával pravdu, ať již to bylo v otázce rukopisů nebo při hilsneriádě, mnozí z krajanů se nestydí podporovat politiky jako Donald Trump, který - statisticky prokázáno = v každé páté větě lže, který je ochoten se spojit s každým totalitním systémem, ať je to severní Korea nebo Filipíny či Turecko.

Na jedné straně ČSSK uděluje každým rokem Masarykovu cenu, ale nemám pocit, že většině členů jde o hodnoty, které hlásal TGM, ale o ekonomickou prosperitu. Problém rozdělení společnosti zasáhl i ČSSK a konzervativní složky stále více ovládají organizaci.

Obávám se, že tato organizace není schopna sebereflexe, že se stále častěji ohlíží do minulosti, ztratila dynamiku, není schopna ani udělat rozpočet pro příští roky, o čemž jsem se přesvědčil jako pokladník torontské pobočky.

Paradoxně není schopna ani reflektovat tak jednoduchou skutečnost jako je multikulturalismus, který je velice často označován posměšně jako *multikult*, na jehož základech vznikla. Při tom právě zde je velká šance něco nabídnout společnosti doma v České republice. Jednoduše ukázat, že Kanada dělá přece jen něco dobře, což mně v rozhovoru potvrdil i biskup Václav Malý. Bylo by smutné, kdyby tento 67. kongres ČSSK byl *labutí písni* organizace, která kdysi měla velký potenciál něco sdělit.

Aleš Březina

Radí český právník JUDr. Jaroslav Horký

ABE: Na vašich webových stránkách je, že firma byla založena v roce 1993. Firma se však zabývá nejen prodejem a nákupem nemovitostí, ale i jejich pronájmem. Jak se obchod s nemovitostmi za tu dobu změnil?

JH: Z našeho pohledu došlo k výrazným změnám na trhu nemovitostí. V době kdy byla firma založena docházelo teprve rozvoji soukromého vlastnictví,

neboť do té doby bylo všechno nás všech. Proto bylo všeho nedostatek. Nejen ceny nemovitostí, ale i nájmy nebytových prostor se někdy pohybovaly v astronomických výškách. Každý volný prostor se překolaudoval na *Sohledem na tehdejší poptávku*. Dnes se situace obrací. Trh se začal rozvíjet až později, a to z důvodu privatizace bytového fondu měst a obcí, dále z důvodu navrácení majetku v restitučních řízeních. V těchto letech byl veliký hlad po nemovitostech, avšak cenová dostupnost byla pro většinu obyvatel nereálná, přes skutečnost, že ceny byly výrazně nižší než v současnosti. Ostatně i příjmy se pohybovaly na jiné úrovni. To, co se nezměnilo ani dnes je, že na trhu je vyšší nabídka nemovitostí než poptávka po nich. Lidé i nadále berou nákup nemovitosti za bezpečnou investici. To se týká i nájmu bytů. Hlavně ve velkých městech a tam kde jsou pracovní příležitosti. Pokud jde o nemovitosti komerčního charakteru (kanceláře, obchody apod.) u těch se situace mění. Rozvojem internetu a výstavbou nových obchodních center začala poptávka po těchto prostorech upadat. Ostatně v mnoha městech můžete vidět prázdné obchodní a kancelářské prostory. Pokud již jsou obsazeny, je to většinou jinou národnostní menšinou.

ABE: Dají se porovnat cenové relace z té doby s dneškem, zohledníme-li inflaci, kupní sílu zákazníků a další faktory?

JH: Porovnání cen z předchozí doby a dnes. Pokud budeme porovnávat nájemní domy z předchozích let. Cenu ovlivňovala regulace nájemného a povinnost zajistit náhradní bydlení pro nájemce z těchto domů. V případech, kdy chtěl

vlastník nemovitost využívat tržně. Ceny těchto nemovitostí byly deseti až dvacetinásobně nižší, neboť majitelé neměli prostředky z nájemného na údržbu a opravy, natož na investice do těchto nemovitostí. U panelových bytů byla situace jiná. Malý byt si člověk mohlo pořídit v Praze v roce 1993 za 450 až 500 tisíc Kč. Dnes je ta cena stejného bytu 6 až 8 krát vyšší. Už vůbec nemluví o bytech ve staré zástavbě. Tam cena vzrostla mnohonásobně. Je to díky rozvoji ekonomiky v České republice. Podíl však má neschopnost legislativně upravit proces stavebního řízení tak, aby to nebyl tak složitý proces. Tato situace vyhání ceny nemovitostí v žádaných lokalitách do enormních výšin a způsobuje nedostatek bydlení na trhu. Je potřeba se zaměřit ostatně i na regiony, které považujeme za zaostalé, popřípadě za vyloučené. V těchto lokalitách je potřeba se zaměřit na podporu rozvoje pracovních příležitostí, podnikání a dopravní dostupnosti. Tak aby se i tyto regiony staly atraktivní pro občany.

ABE: Jak vypadá současný trend? Ceny se stabilizovaly, je zde pokles anebo naopak nárůst ceny, takže by se mělo s nákupem spěchat... Které roční období je nejvýhodnější pro transakci?

JH: Současný trend je takový, jako jinde ve světě. Finančních prostředků je mezi lidmi dost a výnosy finančních produktů jsou minimální. Peníze přestávají mít hodnotu a proto lidé hledají vhodnou investici do nemovitostí i když ceny stále rostou v žádaných lokalitách (i když pomaleji). Jedním z faktorů, který ovlivňuje trh směrem nahoru, je nedostatek řemeslných profesí a neustálý nárůst cen stavebních materiálů. Tím se prodražuje i výstavba jako taková. Pokud máte zájem prodat svou nemovitost, zvažte si, zda prostředky, které obdržíte, dokážete následně investovat. Pokud ano, doba na prodej je právě teď. Pokud ne, neprodávejte a nechte si ji do budoucna. Cena nemovitostí v dobré lokalitě poroste nadále vzhůru.

ABE: Jak realitní trh ovlivňuje inflaci a naopak jak inflace ovlivňuje trh?

JH: Čím vyšší inflace, tím větší poptávka po nemovitostech ze strany majetných občanů. V případě hypoték to již tak slavné není. V případě vyšší inflace poptávka po hypotékách klesá a tím i možnost koupit si vlastní nemovitost ze stran produktivních obyvatel s průměrným příjmem.

ABE: Hovoří se o tom, že nedošlo k posilnění koruny, jak se očekávalo, znamená to také určitou nejistotu na trhu s nemovitostmi?

JH: Trh nemovitostí je v současnosti stabilizovaný a není důvod k panice. Opětovně hovoříme o nemovitostech v dobrých lokalitách.

ABE: Nebo naopak je výhodné právě zde investovat vzhledem k nejisté koruně?

JH: Kdo má prostředky tomu doporučuji investovat do nemovitostí, avšak je potřeba si investici zvážit z více faktorů. Kde se nemovitost

nachází, k jakému účelu jo možno ji využít, jak se daná lokalita jeví z hlediska potencionálního rozvoje. Těch faktorů je více. Vždy je nutno Váš záměr na odkup či prodej konzultovat s odborníkem.

ABE: Na vašich webových stránkách je prodej vily: 4 byty, 3x garáž za 1 Kč v Údolní ulici v Braníku V čem je zakopaný pes? Jsou tam neplatící nájemníci nebo je vila v hrozném stavu, či je na ní uvolena exekuce?

JH: V domě probíhají dokončovací práce a dům je po celkové rekonstrukci, Vila je prázdná. Využití vily je možno k nájemnímu bydlení, popřípadě jako vícegenerační objekt. S možností umístění atelieru, kanceláře a podobně. Uspořádání bytů v objektu a na tomto místě vyžaduje specifickou klientelu. Sám investor nechce nemovitost prodat komukoliv, neboť má k lokalitě vztah. Proto je složitější najít toho správného kupce.

ABE: Další nabídka je například kancelář v Karmelitské ulici na Malé straně za 11020 Kč měsíčně. Bylo by možné takovou kancelář používat jako umělecký ateliér? Jaká je minimální doba pronajmutí?

JH: Pokud jde o pronájem tohoto objektu. Ve většině případů se takovéto prostory pronajímají na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou. V tomto případě záleží na dohodě nájemce s pronajímatelem, zda by umožnil nájem na dobu fixní. Minimální fixní doba se většinou v těchto případech stanovuje na jeden rok. Lze to užívat jako umělecký ateliér

ABE: Další nabídka je za 16000 Kč, ateliér 55 m2, v takovém ateliéru by se dejme tomu dalo

i při návštěvě ČR bydlet... Dal by se takový ateliér později odkoupit?

JH: Dá se v atelieru bydlet. Nic tomu nebrání. Problém je pouze s trvalým bydlištěm v takovém případě. Úřady neradi dávají souhlas k přihlášení v ateliérech. Na prodej atelier není možný. Majitel si dům chce ponechat ve svém vlastnictví .

ABE: Je možnost pronájmu takového ateliéru na krátkou dobu jeden až šest měsíců?

JH: Na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou.

ABE: Další službou, kterou provádíte je genealogie nemovitostí, co to znamená?

JH: Originální vlastníci nemovitostí měli historicky nemovitost na území Československa. Jejich právní nástupce, rodinu zajímá, co se z jejich rodinným majetkem stalo. Proto jim provádíme celkovou analýzu vývoje vlastnického práva od počátku až doposud.

ABE: Doslechl jsem se, že vznikl za podpory vaší nadace DOTEK projekt www.czechoslovaktalks.com komiksová kniha Čechoslováci ve světě. Je tomu tak?

JH: Ano je tomu tak. Komiksová kniha Čechoslováci ve světě byla vydána ve spolupráci s nakladatelstvím Albatros. Jelikož se jedná o náš prvotní projekt, tak mu snad čtenáři prominou nedostatky, které má. Je vydán ve dvojjazyčné verzi, neboť bychom rádi pár knih věnovali do českých škol v zahraničí a krajanům. Mnozí z nich umí hovořit sice česky, ale angličtina v písemné formě je jim bližší. Ostatně i Vy Aleši znáte některé příběhy lidí v této knize.

ABE: O této knize si povíme příště.

Aleš Březina

HORREN

Realitní kancelář

Už víte, na koho se obrátit ...

- PRONÁJEM A PRODEJ NEMOVITOSTÍ
- PORADENSTVÍ V OBLASTI INVESTIC DO NEMOVITOSTÍ
- PRÁVNÍ PORADENSTVÍ
- SPRÁVA NEMOVITOSTÍ

POBŘEŽNÍ 6/58
PRAHA 8 - KARLÍN 186 00
ČESKÁ REPUBLIKA

TEL. (+420) 221 719 041
FAX. (+420) 221 719 059
E-MAIL: info@horren.cz

www.horren.cz

Pohled od hřbitovních vrat

Před pěkně dlouhou dobou jsem napsal pár veršůků, které měly zaznamenat můj duchovní růst (nebo úpadek) a z kterých se mi v paměti uhnízdlilo jen pár: *ničím si jist, než tím, že jsem hmotný a přece odhmotněný plavec za vlastním osudem.*

S politováním musím konstatovat, že jsem se od té doby o moc dál nedostal. Ale o kousek přece. Ve třetím ročníku právnické fakulty Torontské univerzity jsme dostali za úkol napsat esej na téma: *Svobodná vůle a předurčení.* Téma, které nabízí možnost nahlédnutí do jedné z nejošidnějších problémů lidské existence: Máme svobodnou vůli nebo jsme loutky, s kterými si pohrává síla vládnoucí vesmíru? Přečetl jsem tehdy stanoviska každého dostupného filosofa, náboženského myslitele i několika právníků a došel jsem k zajímavému závěru: Svobodná vůle a předurčení měly skoro stejný počet stoupců. Jeden hlas - pamatuji si, že to byl vynálezce - si zvolil originální a ušlechtilé řešení: svoje jednání posuzoval podle učení svobodné vůle a tudíž byl zodpovědný za své činy. Druhé lidi viděl očima doktríny předurčení a tím jim dal možnost vymluvit se na osud. Řešení, které se snažím praktikovat ve svém životě.

V tomto okamžiku ho užívám k hodnocení životního stylu Donalda Trumpa, současného presidenta USA. Inspirovala mne k tomu jeho nedávná řeč při zasedání *Grand Old Party*, mocné republikánské organizace, kde jsem ho v televizi slyšel prohlásit, že jeho otec se narodil v pěkném místě v Německu. Krátce potom CNN ukázala křestní list jeho otce, na němž je místem narození uveden New York. To není jediná lež, kterou jsem od něho slyšel- podle CNN za svého nedlouhého prezidentování pronesl lži nebo polopravd přes deset tisíc. V tom jsou, předpokládám, i výroky jako: „Znám technologii lépe než technologové“, „Znám vojenství lépe než generálové“, „Jsem největším americkým prezidentem“. O Putinovi řekl, *že je dobrý vůdce*, jehož tajné službě v hodnocení ovlivňování posledních amerických prezidentských voleb Ruskem, dal přednost před hlášením americké výzvědné služby, veřejně se vyznal, že se zamiloval do diktátora Severní Koreje, který má na svědomí zotročení obyvatelstva jeho země a údajně i vraždu svého nevlastního bratra, ve volební kampani znovu a znovu prohlašoval, že postaví zeď mezi USA a Mexikem, kterou Mexiko zaplatí a tak bych mohli pokračovat skoro do nekonečna. Ještě se jenom zmíním, že mezi své nejcenější spojence počítá korunního prince Saudské Arábie, který podle americké výzvědné služby nechal zavraždit novináře Chašudžího.

Ve škole o něm říkali, že všechno rozvrtá. To se mu daří dodnes. Tak sepokoušel likvidovat světovou organizaci, usilující o omezení používání benzínu, protože ví o počasí víc než meteorologové, zrušením členství USA v této organizaci, ale to se mu také nepovedlo. Je smutně ironické být svědkem povětrnostních pohrom v jeho zemi. Evropské země v NATU obviňoval, že USA vykořisťovaly tím, že na zbrojení přispívaly daleko menší částkou než USA (srovnával někdy počet bomb, shozených na USA s počtem bomb, shozených na evropské země ve dvou světových válkách minulého století? Má velmi lacinou volební taktiku: prostě všechno, co o něm tvrdí jeho soupeři, nazve výmyslem, podvodem nebo nejapným žertem (hoax) a sebe tvrdě a znovu a znovu zahalí do svatozáře ekonomického zázraku, který je výlučně jeho dílem. A dále sní o novém světovém řádu, v němž bude dávat příkazy menším absolutním vládařům jako jsou Putin, diktátor Kim-Čong Un v Severní Koreji, a také dnešní korunní princ Saudské Arábie Muhammad bin Salman. Na nikoho se nemusí moc ohlížet. Nedávno zemřelý senátor McCain byl jeden z mála republikánů, kteří byli schopni postavit se jeho lžím. Ale byl bych nespravedlivý, kdybych se nezmínil o dalším, který až do nedávných doplňovacích voleb do senátu a kongresu byl jako předsedou kongresu, a tím i druhým nejmocnějším mužem USA, Paul Ryanovi. Někdy před půlrohem jsem viděl na CNN interview reportéra s tímto politikem. Reportér mu ukázal televizní záznam, v kterém Ryan řekl, že „Trumpa nikdy nepodporoval a nikdy podporovat nebude“. Zůstal do konce volebního období, ale odmítl podporovat Trumpovy plány s *dreamers*, dětmi nezákonných imigrantů, z nichž řada vystudovala na amerických vysokých školách a odmítl kandidovat v letošních doplňovacích volbách. Zdá se, že člověk může zůstat čestným člověkem i ve velmi obtížných situacích. Co je císařovo odevzdá císaři a co je Božího, Bohu.

Demokracie je vždycky v nebezpečí, že po období pokojného a snad trochu nudného života, se část obyvatelstva ohlíží po krysařovi, který by je zavedl do vytouženého bohatství a slávy, silného muže, který (jediný) může změnit běh dějin. V USA (ale i jinde) ho vidí v Donaldu Trumphovi. Za mých mladých let v snad nejvzdělanější zemi světa ho viděli v Hitlerovi.

Jiní se děsí stop, které po sobě zanechá. Mne mrazí vzpurný výraz jeho obličeje, prázdné oči a hravost, s jakou zachází s pravdou. A vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby skončil v kriminále. A přece je mi ho líto. Jestli je běh jeho život předurčen, po smrti by měl nalézt mír.

V závěru článku se chci jen krátce zmínit o nedávné epizodě, která mne leccos naučila. Od své devadesátky žiji v opatrovně *Copernicus Lodge*, vysněné v srdci polského faráře v Torontu, který měl obavy, co se stane po jeho smrti s členy jeho kostela.

Dnes je to jedna z nejznámějších opatroven v Torontu. Polský vliv je dosud silný jak v kuchyni, tak v zdravotní službě a péči o pacienty, hlavně staré lidi. Ale jednou zvlášť viditelnou skupinou jsou pracovnice tibetského původu, které Tibet nikdy neviděly. Jejich rodiče prchali ze své země před čínskými okupanty a usadili se v Indii, kde se naše zdravotní sestry a jiné pracovnice narodily. Jejich práce není snadná. Ale vykonávají ji laskavě a trpělivě. Několikrát jsem jejich život srovnával s životem lidí druhu prezidenta Trumpa a srovnání pro Trumpa nedopadlo dobře. Když jsme na kolenou, svět vypadá jinak, než z perspektivy, že svět patří bohatým a mocným. A za toto poznání děkuji *Copernicus Lodge*.

Poznámka na okraj: dnes, 18. dubna zveřejnil mluvčí amerického ministerstva spravedlnosti report zvláštního prokurátora, Roberta Muellera. Trump se několikrát snažil, aby Mueller byl propuštěný a práce jeho skupiny zastavena. Když zpráva byla zveřejněna, prohlásil, že jejím obsahem byl úplně rehabilitován, že tato zpráva ho očistila jak pokud jde o konspiraci s Rusy, tak pokud

jde o zabraňování průchodu spravedlnosti. Mueller výsledek práce své skupiny shrnul do dvou vět: nenašel dostatek důkazů pro obžalobu z konspirace s Rusy, a pokud jde o zabraňování průchodu spravedlnosti, nenašel dost důkazů ani pro obvinění ani pro očistění prezidenta Trumpa. Trump ale prohlásil, že report ho totálně očistil (lež je jeho obvyklým komunikačním prostředkem). Kongres žádá, aby mu byla vydána celá zpráva (což je jeho právem) a vyzve i Roberta Muellera a několik jiných hodnostářů k výpovědi pod přísahou v kongresu, což by mělo být zajímavé, poněvadž ve zprávě je zachyceno svědectví akcí, lží a chování prezidenta Trumpa a jeho nejbližších spolupracovníků (CNN rovněž nafilmovala všechny Trumpovy projevy.) Pravděpodobně už v té době bude o chodu Bílého domu a prezidentově činnosti informovat nový mluvčí (současná mluvčí má rezignovat, poněvadž prý moc lže...)

Josef Čermák

Tábor Hostýn

Od 30. června do 20. července

CAMP HOSTÝN

360\$/3 týdny

tel. v létě do tábora 450-222-2006

www.hostyn.org

ředitel RNDr. Josef Maxant
camphostyn@gmail.com
tel. 450-465-4844

Hledáme vedoucího k chlapcům!

Chtěli byste sledovat a ovládat televizní vysílání z pohodlí vaší pohovky?

The future of IPTV

Za jednu cenu \$28.99 na měsíc máte dvě služby – Kablovka.com i OnlineTV1.com

Česká a Slovenská televize ... jednoduše a bez počítače! ☎ 1-970-300-2044

41 let v podnikání!

**Máte zájem koupit, prodat, pronajmout byt, dům,
investovat v Torontu v Kanadě
anebo v Praze v České Republice?**

**Rádi Vám poskytneme profesionální služby.
Neváhejte nás kontaktovat:**

Lubo Spisak, M.A
RAH RE. INC.
895 Don Mills 202
Toronto, M3W 1W3
Direct: 416/456-8922
Email lubohomes@gmail.com
www.luboshomes.com

Frank Hanečák
HANEX GROUP s.r.o.
Karla Engliš 2,
150 00 Praha 5
Mobil: +420 602 234 444
Email: frank@hanex.cz
www.hanex.cz

Proč (ne)chodit do přírody aneb civilizace na rozcestí

Taková banální otázka! Každý přece ví, že do přírody vyrazíme protáhnout si tělo, nadýchat se čerstvého vzduchu, relaxovat... Ti náročnější dodají cosi o rozšiřování obzorů, o poznávání. - Ale ruku na srdce, nezní vám to jako argumentace z minulého století? Století tužky a papíru, rachotících psacích strojů, telefonů po drátě a začínajících primitivních stolních počítačů? Vždyť tohle celé slavné přírodní prostředí dokáže naše moderní technická civilizace spolehlivě nahradit. Ba co víc, nabídne ještě další bonusy. Nemusíte se nikde plahočit po hrbolatých cestách a přeskakovat zálužné výmoly. Svaly si skvěle posílíte v posilovně s vypracovanou odbornou metodikou. A když už se zpotíte? - Žádný problém. Při ruce je ihned voňavý ručník a pár kroků do sprchy. Masáž se nabízí hned vedle, ba pro náročnější i pravá finská sauna. A k tomu tu můžete z plných plic nasávat uměle ionizovaný luft s koncentrovaným lesním oděrem. Zkrátka dokonalost sama.

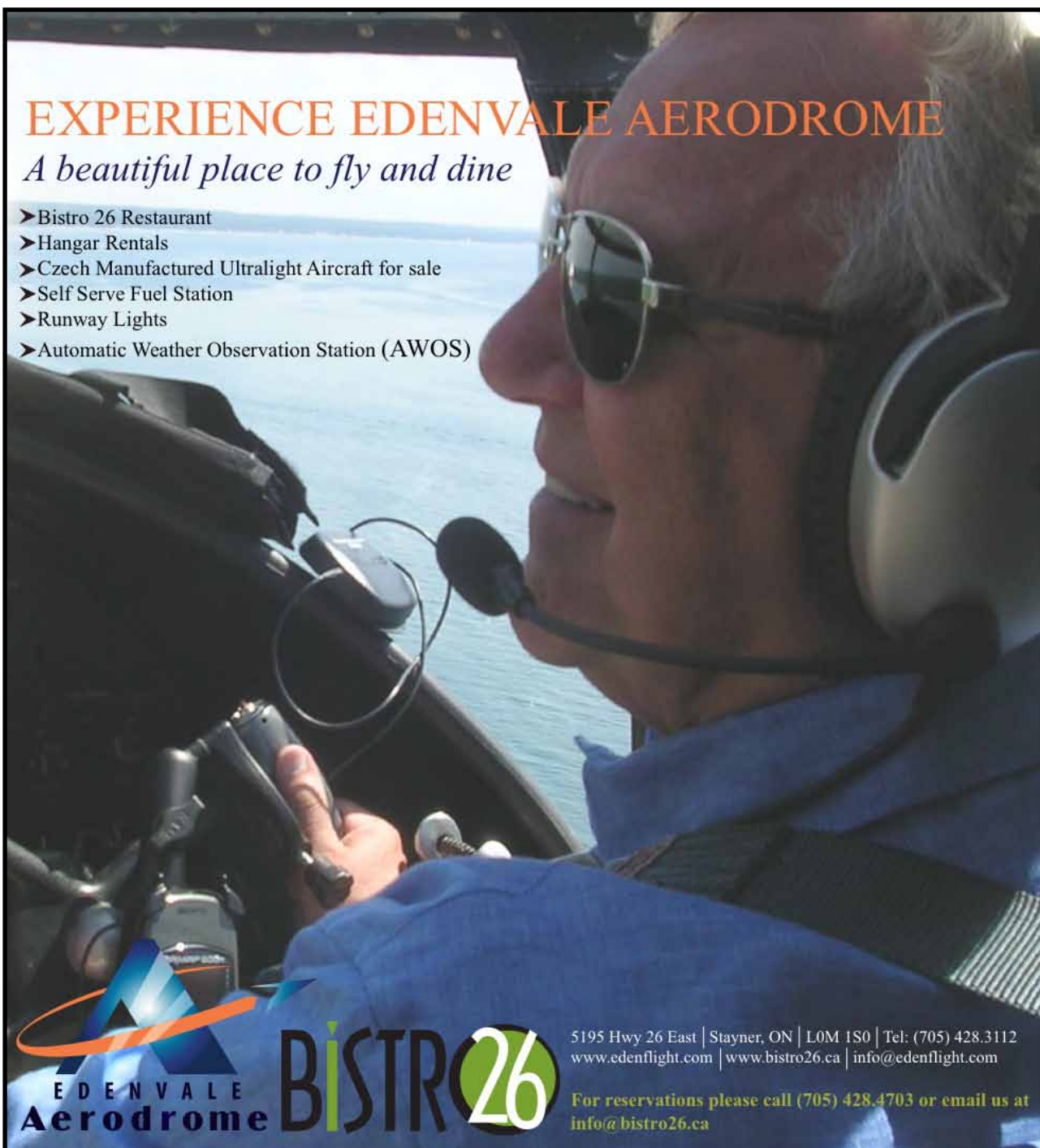
Tohle všechno by si měli ti staromilští turisté a zarputilí milovníci přírody uvědomit dříve, než risknou výšlap kamsi do terénu. A stejně tak i fakt, kde nejlépe mohou obdivovat kriticky ohroženého motýla či super vzácnou květinu. Ano, již netřeba žádné několikahodinové bloumání po lese, po loukách a bažinách. Kdepak, stačí párkrát kliknout myší a máte v detailech na obrazovce či displeji vše, co si jen vaše přírodně laděná mysl a romantické srdíčko přeje a ráčí. Dnes vám zkrátka k předvedení mistrného sóla slavníka či trylky skřivana zcela postačí chytrý mobil, a to v takové kvalitě, která jest v outdooru nesplnitelná.

EXPERIENCE EDENVALE AERODROME

A beautiful place to fly and dine

- Bistro 26 Restaurant
- Hangar Rentals
- Czech Manufactured Ultralight Aircraft for sale
- Self Serve Fuel Station
- Runway Lights
- Automatic Weather Observation Station (AWOS)

5195 Hwy 26 East | Stayner, ON | L0M 1S0 | Tel: (705) 428.3112
www.edenflight.com | www.bistro26.ca | info@edenflight.com

For reservations please call (705) 428.4703 or email us at info@bistro26.ca

Virtuální technika zkrátka nahrazuje autentický zážitek, aniž byste si ošoupávali boty, namáhali svaly, riskovali bloudění a snášeli rozmary nevyzpytatelného počasí. Nuže, zdá se to jasně a přesvědčivě. Moderní životní styl vítězí. A racionální verdikt nás utvrzuje, že chodit do přírody je ztráta času a energie. Zdraví utužujeme v cvičárnách, kde je stoprocentní hygiena zaručena, lásku k přírodě osvědčujeme u obrazovek a displejů. Nic nepošlapeme, zvířátka nevyplašíme, ochraně přírody tak nejvíce prospějeme.

Ale pozor, něco tu nehraje. Člověk není strojem perfektním softwarem. Byl stvořen jako propletené klubko rozumu, emocí a živelnosti. Jako entita i sama sobě nevypočitatelná a záhadná. Psychologové to vědí již dávno, posléze k tomu dospěli i ekonomové, počítají s tím politici a využívají toho manipulátoři všeho druhu. Nuže, ani milovníci přírody, jinak specifický lidský poddruh, nezaprou svoji podstatu a nejsou výjimkou.

Racionalita neracionalita, pohodlí nepohodlí, všichni ti nadšenci poznávání přírody, ať již za humny nebo na druhém konci světa, malí, velcí, slabí, silní, mladí i starší, všichni jako by s radostí napínali svaly a s potěšením čelili čerstvému větru, nebezpečným ultrafialovým slunečním paprskům a krvežíznivým klíšťákům. Být u toho! Tohle je jejich heslo. Cítit, vidět, slyšet, dotýkat se. Třeba nedokonale, ale autenticky.

A dnes k tomu mají o pádný důvod více. Ano, řeč je o prudce měnícím se světě podléhajícím klimatickým změnám. V Česku tedy o viditelně postupujícím suchu, o zevrkávajícím se jaru, o přibývajících tropických letních dnech, ale i o velkých povodních a mírných zimách. Zdá se tedy, že už příroda dneška a příroda napřesrok může být poněkud jiná. Změny mohou být nenápadné, ale i takové, jako je současné rozsáhlé umírání lesa na Moravě i v Čechách, které nemůže ani laik přehlédnout. A odborná prognóza už otevřeně mluví o konci smrkového porostu v nížinách a vyprahlé stepní krajině na velké části území.

Jo, příroda to samozřejmě přežije. A člověk jako její součást? Ono klubko rozumu, emocí a živelnosti? Doposud si nedokáže ani plně chlapsky přiznat, že na oněch změnách ve fungování planety má svůj podíl. Pak tápe v rozhodnutí, zda může vůbec něco podstatného změnit, a nakonec balancuje na morální hraně, zda obětovat svůj současný životní styl a standard pro neznámou budoucí generaci, zvláště když výsledek jest stále více nejistý.

A hádejte, jak to vidí milovníci přírody? Že by se u nich ty tři zdánlivě neslučitelné sféry člověčí podstaty nějak pozitivně propojily? I kdyby, je jich bohužel k odpovědnému nasměrování té naší hedonické civilizace příliš málo.

© Miroslav Petr, Hradec Králové – 2019; Foto: Luboš Červinka

Praha sportovní

O Praze jsem už mnohokrát psala a přidávala jsem k ní právem označení jako magická, krásná, tajemná, historická, prvorepubliková a mnoho ještě dalšího. Dnes se chci s vámi podělit o Prahu sportovních aktivit, hlavně však prostorů, jejichž prostřednictvím byl a je sport v Praze prováděn.

Praha si zakládala na sportu prakticky od dávných dob a není žádným tajemstvím, že už Karel IV. se intenzivně tělesné aktivitě věnoval. V 16., 17. a 18. století se šlechta sportem především bavila a promyšleně stavěla budovy, ve kterých se sport pěstoval. Jednou z nejstarších budov byla asi Míčovna Pražského hradu (1568-69), kde se hrávaly míčové hry, předcházející dnešnímu tenisu a badmintonu. Dalším historickým a velmi zajímavým místem byl Střelecký ostrov se střelnicí a také nemalé množství jízďáren, ať Jízdárna Pražského Hradu, tak Valdštejnská, či v Nosticově paláci. Kromě zábavy sloužila mnohá z míst pro vojenský výcvik, který v dávných dobách nemohl být opomíjen. Sportovní historie Střeleckého ostrova sahá také do doby Karla IV., kdy zde cvičili městští střelci s luky a kušemi a pořádaly se zde střelecké závody. V roce 1882 se tady pod vedením Miroslava Tyrše konal I. všesokolský slet. Také hru s kuželkami lze počítat mezi zájmové a vyhledávané sporty. Už v roce 1870 si nechal pražský továrník Grébe stavebně doplnit svou novorenesanční vilu na Vinohradech kuželnou, kterou mu navrhli A. V. Barvitiús a J. Schulz.

Na sklonku 18. století se změnilo pojetí fyzických aktivit, a zatímco dosud šlo o přípravu verbovaných rekrutů do šlechtických polosoukromých armád, začala doba pro masovou přípravu tělesné zdatnosti všech odvedenců. Z německého prostředí se od dvacátých let 19. století šířilo tělocvičné hnutí „turnerů“. Uchytilo se i v pražské pobočce *Prager Manner Turnverein*. Jako přímý protiklad k tomuto německému hnutí vytvořil Miroslav Tyrš organizaci Sokola. A díky Jindřichu Fügnerovi, který obstaral pozemek, vznikla první budova sokolovny, která svým konstrukčním uspořádáním a obsahovou náplní předurčila vznik obrovského množství dalších pražských sokoloven. Kromě cvičení se sokolovny věnovaly i ochotnickému divadlu, plesům, sokolským šibřinkám a dalším merendám a dávaly tím možnost lidského setkávání se a zábavy. První sokolovna byla postavena na Novém Městě v dnešní Sokolské ulici už v roce 1863 a to podle novorenesančního projektu architekta Ullmanna – má vizitku nejstarší sokolovny v českých zemích, nejenom v Praze. Budova byla několikrát modernizována a rozšiřována, také dnes ji má v majetku sokolská jednota. Sokoloven má Praha opravdu velké množství, jmenuji jen některé: Malostranská 1887, v níž byla za okupace nemocnice, dnes 6 sportovních oddílů se zaměřením na moderní gymnastiku, Vyšehradská z let 1931-32, Žižkovská 1897-98, Smíchovská 1893, Nuselská 1924-25, Košířská 1931-32, Spořilovská 1932-33, Michelská 1937-38, Vinohradská 1938

i s plaveckým bazénem. Tato sokolovna byla dokončena za německé okupace a určena byla německé armádě. Sokolu patřila jen v letech 1946 – 49. Dnes ji má Sokol zpět. Nelze vynechat Tyršův dům, meziválečnou novostavbu i s plaveckým bazénem, kterou koupil Sokol v roce 1921. Také vznikající moderní nové paláce 1. republiky měly zabudované tělocvičny a bazény. Příkladem jsou paláce YMCA a AXA.

Přesto, že sokoloven opravdu nemá Praha málo, nebyly cesty k jejich získání vždy jednoduché, většinou chyběly peníze, nebyl vhodný pozemek a tak Sokolové mnoho roků používali ke cvičení nejrůznější hostinské a taneční sály. V mnoha případech se na vzniku sokolovny podílel zánícený místní politik, což byl třeba příklad Košířského starosty. Také nově stavěné nebo modernizované tehdejší základní a střední školy nikterak neopomíjely vybavit svoje interiéry odpovídajícími tělocvičnami a také těch nebylo v Praze málo. K nim se zcela logicky zařadily i školy vysoké, u kterých byl sport oblíbenou studentskou aktivitou – navíc navazující na bohaté sportovní tradice 1. republiky. Dalším sportem z citované doby byl i golf. Na tento sport však bývalý režim pohlížel jako na kapitalistický přežitek a tudíž se mu moc nepřálo. A stavba golfových hřišť se mnohdy

musela obcházet, jako například budování golfového hřiště v akci „Z“, s čímž režim mírný souhlas vyjadřoval. Takže má Praha od roku 1969 18 jamkové hřiště v Motole. Také tenis byl komunistickým režimem považovaný za nevhodný do doby socialistického budování - takže i v tomto sportu se toho moc nedělo. Od roku 1904 měla Praha slavný Letenský tenisový klub, který odchovával nejednu tenisovou hvězdu. Uvedený klub plně obnovil svou činnost až po sametové revoluci. Tenis nutně vyvolá i vzpomínku na ostrov Štvanici v Holešovicích, kde u dokonalého klasicistního hostince existovaly i proslulé tenisové kurty a v letech 1930–1932 zde přibyl ještě zimní stadion pro 10 000 diváků, architekta B. Fuchse, na kterém proběhla čtyři MS v ledním hokeji – dnes tato dokonalá historická památka je prakticky zničená. Dnešní

Všesokolský slet na strahovském stadionu v roce 1932. Autor: Bundesarchiv, Bild 102-13621 / CC-BY-SA 3.0, CC BY-SA 3.0 de,

hokej se hraje v Tipsport aréně v adaptovaném Strojnickém paláci, původem z roku 1907 a v největší a nejmodernější víceúčelové hale z roku 2004 – O2 aréně – hala pojme od 17 do 18,5 tisíce diváků.

S přibývajícím dobou rostla touha po vodních sportech a bazénů Praha mnoho neměla a ještě méně těch veřejných. Úžasný příklad prvorepublikového vodního vyžití měl komplex Barrandov, jehož bazén byl naprosto citlivě zasazen do krajiny s využitím bývalého vápencového lomu. Tuto kulturní a sportovní krásu nechali komunisté zcela zničit a po jejich pádu se už nikdy nepodařilo situaci změnit. Ve starých „vodních“ vzpomínkách nesmí chybět Český Yacht klub na Podolském nábreží. Původní stavba je už z roku 1912 podle stavitele Šamonila, která nahradila dřevěnou klubovnu z roku 1909 a ještě před ní zde byla plovoucí, z roku 1895. Klubovna tvoří jádro komplexu, je provedená ve strohé secesi, bílé okenní rámy krásně ladí s léty ztmavlým palubkovým obložením. Původní jsou zde i dva lodní výtahy, jeden z roku 1912 a druhý z 1932. A přibývaly další vodní plochy, za jejichž výstavbou stály tehdejší státní podniky.

V roce 1976 to byl bazén 25 x 12,5 m od podniku Motorlet o šesti drahách a sportovní hala pro basketbal. V roce 1965 se podařilo postavit plavecký stadion v Podolí v lomu pod svahem Kavčích hor. Ve své době byl tento plavecký bazén naprostým unikátem, měl jako jediný u nás dráhu 50 m a skokanský můstek 10 m.

A začala éra velkých sportovních zařízení. Opět vyjmenuji jen některá: Fotbalový stadion Viktoria Žižkov z roku 1952 pro 5600 sedících diváků, bohužel stadion není šťastně architektonicky řešen, je stísněn do městské zástavby a má nevhodnou orientaci hrací plochy. Fotbalový stadion Dukly v Dejvicích, fotbalový stadion Bohemians z roku 1932, přičemž původní stadion byl už od roku 1912 v prohlubni za Kodaňskou ulicí, odkud vznikl název „Dolíček“. Sportovní hala Děkanka, kde byl původně sklad spartakiádních lehátek – od roku 1985 slouží míčovým hrám. Fotbalový stadion Sparty, dokončený v 1970, na místě dřívějšího stadionu z roku 1917 a z roku 2008 stadion Slavie, v místě jejího bývalého stadionu, s dnešní kapacitou 21 tisíc diváků.

A kdo by v Praze neznal Strahovský areál! Původně sloužila lokalita pro cvičení rakousko uherské armády, pozemek zakoupil Sokol a od roku 1926 zde probíhala výstavba celostátního areálu Sokola podle urbanistického návrhu A. Dryáka. V těžišti bylo umístěno cvičiště 300x200 m s tribunami kolem. V severní části vedle tzv. Malého stadionu byla postavena moderní tělocvična podle návrhů F. Balcárka a K. Koppa. Významným rokem byl rok 1965, kdy se přebudovaly na východní straně dosavadní šatny na vysokoškolské koleje. Stadion se svými šesti hektary plochy patří mezi největší na světě (dokonce byl dlouhou dobu zapsán v Guinessově knize rekordů pozn. red.). V době sletů a spartakiád zde denně bývalo více než 200 tisíc diváků a vystřídalo se více než 100 tisíc cvičenců. V současné době však stadion velice chátrá a není zatím známé žádné řešení, které by obnovilo tenhle historicky dokonalý a urbanisticky cenný areál.

Snažila jsem se svým povídáním velmi stručně přiblížit, jak historicky, tak současně sportovní možnosti v Praze, alespoň ty nejdůležitější. Možná, že někdy v budoucnu přiblížím čtenářům i některá další zařízení a sporty v nich prováděné. Určitě mě lákají venkovní koupaliště, z nichž hlavně k jednomu mám své niterné vzpomínky, pak velodromy, které máme v Praze také, ale hlavně mě tak nějak přitahuje závodistiště v Chuchli – tenhle sport je hodně tajemný, hodně obestřený otázkami, který žokej a jaký kůň vyhraje. Určitě o tom budu uvažovat, samozřejmě, až si zakoupím nějaký elegantní extravagantní klobouček, neboť dáma na dostihy bez kloboučku nemůže!

Jana Fafejtová – Praha

UNIGLOBE Enterprise Travel

- Tailor Made Holidays
- Travel Insurance
- Ocean/River Cruises
- Air Tickets

**** New - Air Service to Brno**

blanka@premieregroupp.com

1221 Yonge Street (at Summerhill subway)
Toronto, M4T 1W4
Tel: 416 504 3800 Ext: 1
Toll Free: 1 800 825 7577
Fax: 416 598 1311

MEMBER OF:

1810380

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

Go, See, Experience

Mladíčci z Finska jsou mistři světa!

Češi skončili čtvrtí

Senzací se skončilo v neděli večer MS v Bratislavě a v Košicích. Finsko, které mělo ve svém týmu 18 hráčů, kteří nehráli na žádném velkém turnaji, se stalo šampionem. Ve finále zdolalo Kanadu 3:1, když vedoucí branku Kanadčanů dal obránce Theodore v 11. minutě. V druhé třetině se Finům podařilo vyrovnat a v závěrečné části hry rozhodli o svém vítězství. Dvěma góly se na tom podílel kapitán Marko Anttila, třetí přidal Harri Pesonen. Výborný výkon podal

brankář Kevin Lankinen, který si připsal 43 úspěšných zákroků. Nejdramatičtějším zápasem však bylo zřejmě semifinále, kdy Finové zdolali Rusko 1:0. Vítěznou branku vstřelil v 51. minutě Anttila. A do třetice tento hráč vyrovnal na 4:4 i ve čtvrtfinále se Švédem v 59. minutě a Finové vyhráli v prodloužení 5:4.

Český tým prohrál v základní skupině pouze jediné utkání s Rusy 0:3 a postoupil z druhého místa do čtvrtfinále, kde porazil

až díky zlepšenému výkonu v závěrečné třetině Německo 5:1, když ještě patnáct minut před koncem byl stav nerozhodný 1:1. V semifinále však nestačil na Kanadu a prohrál 1:5. Nejlepší zápas sehrál s Ruskem o bronzovou medaili. Čeští hokejisté byli lepším týmem, ale zápas se skončil i po sedmdesáti minutách 2:2 a o bronz rozhodly samostatné nájezdy, při kterých Rusové dva proměnili, zatímco Češi vyšli naprázdno. Dominik Simon po utkání pro Sport.cz řekl: „Měli jsme mraky šancí, ale nepovedlo se dát ten gól navrch. Přitom jsme Rusko jasně přestříleli. Řekli jsme si něco před zápasem. Jsem pyšný na celý tým, jak jsme se stmelili, i když to bohužel nedopadlo, jak jsme všichni chtěli.“

Antickou tragédií prožívalo Slovensko. V Košicích kde hrálo kvalifikaci. Nejprve zdolalo mužstvo Spojených států 4:1, ve skvělém utkání s Kanadou nakonec Slovinci prohráli 5:6, když inkasovali šestou branku vteřinu před koncem normálního času. Podobně Slovensko nezvládlo ani zápas s Německem, v kterém vedlo ještě dvě minuty před koncem 2:1, v 59. minutě však v power play vyrovnal Markus Eisenschmid a v čase 59:33 dal vítězný gól hvězdný útočník Leon Draisaitl.

Příští rok se hraje MS ve Švýcarsku a Češi se střetnou s Kanadou, Švédskem, Švýcarskem, Slovenskem, Dánskem, Běloruskem a Velkou Británií, která se letos udržela, jelikož porazila v rozhodujícím souboji v prodloužení Francii 4:3.

abe

Hledám obchodního partnera, pro cyklistický obchod, který by se nacházel v jihozápadním Scarborough nebo v oblasti St. Clair West, popřípadě na obou místech. Možnost vyplétání a centrování kol, novými nipplemi a dráty, výměna ložisek, prodej dalších součástek, (přímo z továrny) Prodej ojetých kol. V zimě prodej lyží a bruslí, popřípadě další servis. Nabídky písemně: Post Box 6116, Postal Station „A“ Toronto ON M5W 1P5

Před historickým utkáním s Chelsea

vedoucí branka padla z penalty, ale hlavně kvůli vyloučení Milana Baroše na střídačce. Červenou kartu dostal za to, že bouchl do přilepené cedule. Skutečností je, že mistrovský titul získala již remízou 0:0 v Ostravě v předchozím utkání. Zřejmě vrcholem byl postupem do čtvrtfinále Evropské ligy, kde po dobrém výkonu prohrála doma s anglickou Chelsea 0:1 a v Londýně 4:3. I když to ze začátku vypadalo na debakl a Slavia prohrávala již o tři branky, v druhém poločase během tří minut Ševčík snížil na 3:4, To měl ještě na kopačkách hattrick, ale v rozhodujícím okamžiku podklouzl. Přes velký úspěch sešíváných v letošním ročníku zůstává několik otázek: Podaří se Slavii udržet vynikajícího Tomáše Součka? Je skutečně přínosem čínský kapitál do českého fotbalu nebo je to pouze jen propagační tah? Jak prospívá českému fotbalu, když řada nejen mladých, ale i starších vynikajících hráčů sedí na lavičce a nehrají?

Novinkou v letošní sezóně byla nadstavba. Nejen ligoví trenéři, ale i hráči si na nový systém stěžují. Rozdělení na tři skupiny se zdá nespravedlivé. Teoreticky může hrát mužstvo z desátého místa kvalifikaci s mužstvem, které se po základní sezóně umístilo jako čtvrté. Naopak Bohemians, kterým v základní soutěži chybělo jen málo k tomu, aby hráli o Evropskou ligu mohli hrát baráž. V posledním utkání potřebovali pouze remízu s Opavou, ale útok Janetzského v 67. minutě znamenal, že by museli hrát baráž s Brnem. Na štěstí pro ně kapitán Jindříšek ve čtvrté minutě nastavení vyrovnal. Otázkou je, jestli se vedení českého fotbalu rozhodne v příštím roce pro stejný systém, když se má hrát ME.

Foto a text: Aleš Březina -Praha

Česká fotbalová Fortuna liga

Skupina o titul

1. Slavia	35	26	5	4	79:26	83
2. Plzeň	35	24	6	5	57:32	78
3. Sparta	35	20	6	9	59:33	66
4. Jablonec	35	17	6	12	58:32	57
5. Ostrava	35	13	8	14	39:43	47
6. Liberec	35	12	10	13	34:32	46

Skupina o záchranu

1. Slovácko	35	13	6	16	43:47	45
2. Opava	35	12	7	16	47:57	43
3. Bohemians	35	9	13	13	33:43	40
4. Příbram	35	11	7	17	43:73	40
5. Karviná	35	9	5	21	42:58	32
6. Dukla	35	5	7	23	30:72	22

Hokej:

Třinec a Bystrica mistry

Ve finále české Tipsport ligy zvítězil Třinec nad Libercem 4:2 na zápasy. Jednotlivá utkání: 2:1, 1:3, 4:1, 1:2 po prodloužení, 3:2 po prodloužení a 4:2. Z ligy sestupuje Chomutov, který nahradí Jágrovo Kladno.

Na Slovensku ve finále play-off porazila Banská Bystrica Nitru 4:1 na zápasy. Jednotlivá utkání: 3:2 po prodloužení, 3:1, 7:3, 1:2 po samostatných nájezdech a 6:2. Do ligy postupují Michalovce, které v baráži porazily Žilinu 4:3.

Slovenská fotbalová liga

Skupina o titul

1. Slovan	32	25	5	2	84:33	80
2. Dun. Streda	32	19	6	7	63:37	63
3. Ružomberok	32	15	11	6	50:31	56
4. Žilina	32	16	6	10	56:44	54
5. Michalovce	32	11	7	14	39:58	40
6. Sered'	32	11	5	16	39:54	38

O udržení

7. Trnava	32	10	8	14	35:35	38
8. Senica	32	10	7	15	42:53	37
9. Nitra	32	8	10	14	42:48	34
10. Z. Moravce	32	10	4	18	33:55	34
11. Trenčín	32	8	7	17	41:56	31
12. Podbrezová	32	7	8	17	28:48	29

Toto číslo jsme dali do tiskárny

27. 5. 2019 v 10:00

Příští číslo vyjde:

1. 8. 2019

Uzávěrka: 27. 7. 2019

Rosti Brankovsky
Broker
Jedinečné služby

Jak prodat dům nebo kondo?
Rosti Brankovský, který má hodně zkušeností s prodejem, to může udělat za vás.

Jak koupit dům nebo kondo?
Když vidíte inzerát nebo nápis *Dům na prodej*, Rosti Brankovský vám ho může ukázat.

Jsem tu pro vás!
Royal Le Page, Signature Realty
Independently owned and operated brokerage
416/443-0300 - direct 416/917-2241
www.brankovsky.com * e-mail: rostib@rogers.com

